

I

(Resolutioner, rekommendationer och yttranden)

RESOLUTIONER

REGIONKOMMITTÉN

99:E PLENARSESSIONEN DEN 31 JANUARI–1 FEBRUARI 2013

Resolution från Regionkommittén om "Lagstiftningspaketet om sammanhållningspolitiken efter 2013"

(2013/C 62/01)

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

- Mot bakgrund av de pågående förhandlingarna om den fleråriga budgetramen framhåller Regionkommittén eftertryckligen att sammanhållningspolitiken behöver både medel som används effektivt och en solid budget. Kommittén uppmanar därför medlemsstaterna att ompröva budgetrestriktionerna och åtminstone bevara den nuvarande anslagsnivån.
- Regionkommittén ställer sig fullständigt bakom REGI-utskottets förhandlingsgrupp i trepartsdialogen. Kommittén vill särskilt framhålla några huvudpunkter där kommittén och Europaparlamentet är överens, såsom "övergångsregioner", balans mellan Europa 2020-strategin och fördragets mål, aktiv medverkan från lokala och regionala myndigheter samt motstånd mot makroekonomisk villkorlighet och en resultatreserv. ReK hoppas därför att dessa kommer att behållas i det slutliga paketet.
- Regionkommittén förespråkar att principen om flernivåstyre tillämpas fullt ut och att lokala och regionala myndigheter deltar mer aktivt i fastställandet av framtida partnerskapsavtal och operativa program. Kommittén stöder Europeiska kommissionens förslag om att ta fram en europeisk uppförandekod för partnerskap. ReK beklagar därför djupt att rådet avvisat detta verktyg, och uppmanar medlemsstater som motsatt sig detta att ompröva sin ståndpunkt, eftersom det sänder en negativ signal när det gäller deras vilja att samarbeta med legitima partner.
- Regionkommittén stöder ett ökat demokratiskt ansvarstagande och anser att flera finansiella frågor, t.ex. metoden för anslagsfördelning på nationell och regional nivå, stödtak, skyddsnet osv., bör diskuteras av rådet i samband med förhandlingarna om lagstiftningspaketet för sammanhållningspolitiken snarare än i samband med den fleråriga budgetramen, så att Europaparlamentet kan involveras i dessa diskussioner och ReK kan rådfrågas.
- Regionkommittén beklagar återigen att BNP/BNI (och i mindre utsträckning antalet arbetslösa) är de enda kriterier som avgör storleken på anslagen från strukturfonderna till en region, och betonar att kompletterande indikatorer bör användas för att man ska kunna bedöma sociala och miljömässiga behov och utmaningar på ett bättre sätt.

Föredragande Marek WOŹNIAK (PL-PPE), regionpresident i Wielkopolskie

Resolution från Regionkommittén – Lagstiftningspaketet om sammanhållningspolitiken efter 2013

I. POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT

Inledning

1. Regionkommittén antar en politisk resolution om de pågående mellaninstitutionella förhandlingarna om lagstiftningspaketet om sammanhållningspolitiken efter 2013, med utgångspunkt i kommitténs tidigare synpunkter som lagts fram mellan februari och juli 2012 och som en reaktion på Europaparlamentets och rådets senaste diskussioner och ståndpunkter.

2. Mot bakgrund av de pågående förhandlingarna om den fleråriga budgetramen rekommenderar ReK eftertryckligen att sammanhållningspolitiken ses som en investeringspolitik med medel som används effektivt och en solid budget som inte kan skäras ned om vi vill stimulera tillväxt och skapa sysselsättning, öka konkurrenskraften och motverka regionala skillnader i och mellan EU:s regioner, särskilt i kristider. På grund av sammanhållningspolitikens avgörande betydelse när det gäller att ta itu med den ekonomiska krisen och Europa 2020-strategins utmaningar bör man inte skära ned anslagen till detta politikområde med 19 miljarder euro (*jämfört med kommissionens förslag*) samtidigt som anslagen till EU:s övriga politikområden ligger kvar på samma nivå eller till och med ökas, såsom föreslås i utkastet till rådets slutsatser av den 22 november 2012.

3. Kommittén är mycket nöjd med de mandat som antogs av Europaparlamentets REGI-utskott den 11–12 juli 2012 och som till stor del speglar de krav från lokala och regionala myndigheter som formulerats och antagits i Regionkommitténs yttranden. Vi beklagar dock att viktiga punkter som rör förslaget till ESF-förordning inte tagits med i det förslag till betänkande som EMPL-utskottet antog den 5 juli 2012.

4. Regionkommittén uppskattar den positiva utvecklingen mot förenklingar som Europeiska kommissionen presenterar i förslaget till lagstiftningspaketet och välkomnar bestämmelserna i den budgetförordning för EU:s allmänna budget som nyligen antagits, t.ex. om tillämpningen av schablonsatser, enhetsbelopp och kortare betalningsfrister. Det krävs en ännu mer ambitiös agenda på medlemsstatsnivå för att underlätta tillgången till EU-medel samt för att förenkla bestämmelserna för såväl offentlig upphandling på EU-nivå och nationell nivå som rapporterings- och kontrollmekanismerna.

5. Regionkommittén ställer sig fullständigt bakom REGI-utskottets förhandlingsgrupp i trepartsdialogen. Vi vill särskilt

framhålla följande huvudpunkter, där kommittén och Europaparlamentet är överens, och hoppas att dessa kommer att behållas i det slutliga paketet:

- Stöd till en sammanhållningspolitik som omfattar alla regioner och samtidigt inriktas på de mindre utvecklade regionerna i EU.
- Stöd för införandet av en ny kategori för "övergångsregioner" och ett skyddsnet på två tredjedelar av det nuvarande stödet för regioner som inte längre är berättigade till konvergensstöd.
- Vikten av att balansera prioriteringarna mellan Europa 2020-strategin och fördragets mål liksom behovet av större flexibilitet när det gäller tematisk koncentration.
- En aktiv medverkan från lokala och regionala myndigheter i utformningen av partnerskapsavtal och operativa program, med respekt för principen om flernivåstyre.
- Ett starkt stöd för att en europeisk uppförandekod för partnerskap införs i artikel 5 i förordningen om allmänna bestämmelser.
- Ett starkt motstånd mot makroekonomisk villkorlighet.
- Vikten av att förhandsvillkor kopplas direkt till genomförandet av sammanhållningspolitiken.
- Motstånd mot införandet av en resultatreserv.
- Överföring av anslag från Sammanhållningsfonden till den nya Fonden för ett sammanlänkat Europa, där bestämmelserna för Sammanhållningsfonden tillämpas fullt ut och nationella kvoter respekteras.
- Stöd för det integrerade tillvägagångssätt för territoriell utveckling som kommissionen rekommenderar, samt införande av nya verktyg och styrsätt såsom integrerade territoriella investeringar och lokalt ledd utveckling i städerna.
- Förkastande av plattformen för stadsutveckling men uppmaning om att fortsätta med Urbact.

6. ReK framhåller att lagstiftningspaketet måste antas så snart som möjligt efter antagandet av den fleråriga budgetramen. Vi påminner om att EU befinner sig i en allvarlig ekonomisk och social kris, vilket gör det särskilt viktigt att partnerskapsavtalen och de operativa programmen börjar genomföras 2014, eftersom detta är det enda sättet att tillhandahålla det EU-stöd som krävs för investeringar och strukturreformer i medlemsstaterna, regionerna och kommunerna.

7. Vi påminner om att diskussionerna om förslaget till EGTS-förordning bör skiljas från det övergripande lagstiftningspaketet om sammanhållningspolitiken och framhåller vikten av att denna särskilda förordning, som inte har någon betydande inverkan på EU:s budget, antas utan dröjsmål utan att man väntar på att hela lagstiftningspaketet antas. På så sätt kan förordningen träda i kraft så snabbt som möjligt och ge nya impulser till utvecklingen av nya EGTS-projekt inom en säker rättslig ram.

För en ambitiös budget för sammanhållningspolitiken efter 2013

8. De lokala och regionala myndigheterna är fullt medvetna om behovet av att förbättra sammanhållningspolitikens resultat genom bättre programplanering och utnyttjande av strukturfonderna, i synnerhet mot bakgrund av den rådande ekonomiska krisen och budgetrestriktionerna.

9. Kommittén anser att det är oacceptabelt med en flerårig budgetram vars anslag är lägre än kommissionens förslag, eftersom detta skulle leda till att EU:s ekonomi och konkurrenskraft samt den inre marknaden som helhet försvagas vid en tidpunkt då dess styrka verkligen behöver öka. Som Regionkommittén fastslår i sin resolution om de pågående förhandlingarna om den fleråriga budgetramen⁽¹⁾ efterlyser vi än en gång en trovärdig flerårig EU-budget som ett investeringsverktyg till förmån för alla EU-medlemsstater och regioner som åtminstone ligger på samma nivå vad avser åtagandebemyndiganden som procentandel av BNI som den man enades om för innevarande programplaneringsperiod 2007–2013.

10. Vi anser emellertid att förslaget från Cyperns ordförandeskap av den 29 oktober 2012 om att minska sammanhållningspolitikens budget efter 2013 är oacceptabelt. Kommittén uppmanar därför medlemsstaterna att ompröva dessa budgetrestriktioner och åtminstone bevara den nuvarande anslagsnivån.

11. Vi understryker behovet av att upprätthålla en stark och ambitiös sammanhållningspolitik på EU-nivå för att respektera målen i fördraget om ekonomisk, social och territoriell sammanhållning, liksom det gemensamma åtagandet att uppnå Europa 2020-strategins mål. En minskning på över 10 miljarder euro, som rådsordförandeskapet föreslår, skulle leda till större

skillnader mellan mer utvecklade regioner och områden och mindre utvecklade regioner och områden liksom vidgade inkomstklyftor mellan medborgarna.

12. Nedsänkningar i sammanhållningspolitiken skulle få en negativ inverkan på utvecklingen av den inre marknaden och lokala och regionala myndigheters investeringskapacitet på områden som är mycket viktiga för EU:s framtid, t.ex. forskning, innovation, utbildning, stöd till små och medelstora företag, grön ekonomi och infrastruktur, som är avgörande för att skapa framtida arbetstillfällen. Mot bakgrund av den rådande ekonomiska och sociala krisen skulle budgetnedsänkningar leda till att långsiktiga investeringar liksom EU:s framtida hållbara tillväxt och roll i världen äventyras.

Ett ökat demokratiskt ansvarstagande: respekt för medbeslutandeförfarandet

13. För första gången kommer alla de juridiska texter som reglerar sammanhållningspolitiken att antas inom ramen för medbeslutandeförfarandet, i enlighet med bestämmelserna i Lisabonfördraget, vilket jämställer medlemsstaterna och Europaparlamentet.

14. Regionkommittén anser därför att flera finansiella frågor, t.ex. metoden för anslagsfördelning på nationell och regional nivå, stödtak, skyddsnet osv., bör diskuteras av rådet i samband med förhandlingarna om lagstiftningspaketet för sammanhållningspolitiken snarare än i samband med den fleråriga budgetramen. Som kommittén redan har framfört i sitt tidigare yttrande om den nya fleråriga budgetramen efter 2013⁽²⁾ är det beklagligt att dessa frågor ingår i rådets förhandlingspaket, och vi anser att de, eftersom de omfattas av medbeslutandeförfarandet, bör diskuteras i rådet (allmänna frågor). Europaparlamentet bör dessutom involveras i dessa diskussioner vid sidan av rådet, och man bör samråda med ReK för att säkerställa ett effektivt demokratiskt ansvar. Vi påminner om att ReK förbehåller sig rätten att väcka talan vid Europeiska unionens domstol om Europeiska kommissionen inte lägger fram ett lagstiftningsförslag som ReK har möjlighet att yttra sig om.

Metoden för fördelning av anslag från strukturfonderna

15. Vi beklagar återigen att BNP/BNI (och i mindre utsträckning antalet arbetslösa) är de enda kriterier som avgör storleken på anslagen från strukturfonderna till en region. Kommittén välkomnar därför förslaget om att fästa större vikt vid antalet arbetslösa i mindre utvecklade regioner och övergångsregioner, såsom anges i utkastet till Europeiska rådets slutsatser (versionen av den 22 november 2012), för att uppväga den betydelse som BNP ges i fördelningsmetoden och för att bättre beakta sammanhållningens sociala dimension. Kommittén föreslår samtidigt att man vid fördelningen av anslagen från strukturfonderna på medlemsstatsnivå också beaktar andra demografiska indikatorer, t.ex. den demografiska försörjningsbördan.

⁽¹⁾ Se CdR 2263/2012 fin.

⁽²⁾ Se CdR 1777/2012 fin (föredragande: Mercedes Bresso, IT-PSE).

16. Kommittén betonar, liksom den även tidigare har gjort⁽³⁾, att kompletterande indikatorer bör användas för att man ska kunna bedöma sociala och miljömässiga behov och utmaningar på ett bättre sätt (t.ex. tillgången till offentliga tjänster, hälsa, per capita-inkomst, rörlighet och ren miljö). Spridningen av dessa indikatorer på lokal och regional nivå (Gini-koefficienten) skulle kunna integreras i metoden för fördelning av anslag i syfte att bättre kunna avgöra hur den territoriella sammanhållningen kan förbättras.

17. För att ta hänsyn till de regionala utvecklingstendenserna bör utvecklingen av BNP per capita under referensperioden (med utgångspunkt i tillgängliga EU-data för den senaste treårsperioden) införlivas i den framtida metoden för anslagsfördelning. Ett flexiblere angreppssätt skulle möjliggöra stöd även till regioner som drabbats av en ekonomisk tillbakagång.

18. Kommittén anser att "allvarliga och permanenta naturbetingade eller demografiska nackdelar" bör läggas till i förteckningen över de kriterier som används för att fördela resurserna mellan medlemsstaterna. Vi påminner särskilt om att demografiska kriterier som befolkningspridning, avfolkning i vissa delar av regionen eller en åldrande befolkning kan få allvarliga konsekvenser för den ekonomiska utvecklingen och kostnaderna för offentliga tjänster. ReK uppskattar Europaparlamentets stöd i denna fråga och uppmanar rådet att anpassa sig till parlamentets ståndpunkt.

19. Oavsett vilken metod som väljs vill kommittén på nytt framhålla följande principer:

— Struktur- och sammanhållningsfonderna bör inriktas på mindre utvecklade regioner, samtidigt som uppdelningen mellan olika typer av regioner respekteras i enlighet med Europeiska kommissionens förslag.

— "Övergångsregioner" bör behandlas rättvist, och man bör undvika att skapa alltför stora skillnader mellan regioner som inte längre omfattas av konvergensmålet och andra typer av övergångsregioner.

— Mer utvecklade regioner bör också ges stöd, med tanke på att de flesta av dem står inför betydande sociala problem, öar av fattigdom i de flesta stadsområden samt problem med miljön och den ekonomiska konkurrenskraften.

20. Additionalitetsprincipen är av grundläggande betydelse för att sammanhållningspolitiken ska bli effektiv. Utan denna princip kan alla insatser som genomförs inom ramen för EU:s regionalpolitik komma att bli lönlösa.

21. Kommittén är särskilt oroad över att rådsordförandeskapet behåller treårsperioden 2007–2009 som referensperiod för den bedömning som ligger till grund för förslagen om stöd till regionerna. Att det relativa välstånd som uppmättes i regionerna under denna period används som underlag för en bedömning som görs under en krisperiod ger en felaktig bild av den verkliga situationen, eftersom beräkningarna grundas på en period med ekonomisk tillväxt. Detta är särskilt ogynnsamt för de regioner där krisen har fått de allvarligaste konsekvenserna. Vi välkomnar därför införandet av en bestämmelse om en översyn 2016, och vi föreslår ett särskilt stöd utöver skyddsnetet för att kompensera de regioner vars relativa välstånd har försämrats till följd av krisen och medfört att de befinner sig i ett ofördelaktigt utgångsläge i jämförelse med övriga regioner i samma kategori.

Stödtak

22. Regionkommittén ställer sig bakom det stödtak som föreslogs den 18 september 2012 i förhandlingspaketet för den fleråriga budgetramen (2,5 %), där man tar hänsyn till att EU-12-medlemsstaterna måste komma ikapp de övriga och att vissa medlemsstater har haft svårt att tillgodogöra sig stödet under innevarande programperiod. Vi motsätter oss därför den minskning som föreslås i utkastet till Europeiska rådets slutsatser av den 22 november 2012 (2,35 %). Kommittén föreslår emellertid att man för de medlemsstater som anslöt sig till unionen före 2013 och vars genomsnittliga reella BNP-tillväxt 2008–2010 var lägre än –1 % garanterar en nivå på stödtaket som möjliggör en liknande nivå på åtagandena som för den innevarande perioden 2007–2013.

Skyddsnet

23. Vi stöder kommissionens förslag avseende ett "skyddsnet" som motsvarar minst två tredjedelar av den nuvarande tilldelningen för regioner som inte längre omfattas av konvergensmålet. Vi beklagar därför rådsordförandeskapets senaste förslag om att minska skyddsnetet, så att det hamnar under denna nivå.

Bidrag till städer

24. Regionkommittén ser positivt på att "bidraget till städer" nyligen strukits ur rådsordförandeskapets dokument om förhandlingspaketet för den fleråriga budgetramen. Städer med över 250 000 invånare skulle ha getts 4 euro per invånare, vilket skulle ha gett mer urbaniserade regioner finansiella fördelar, trots att utvecklingsskillnaderna mellan stads- och landsbygdsområden fortfarande är mycket stora.

Budgeten för territoriellt samarbete

25. Vi ställer oss fullständigt bakom kommissionens förslag om att öka anslagen till det europeiska territoriella samarbetet till 11,8 miljarder euro, jämfört med 8,7 miljarder under den nuvarande programperioden. Kommittén vill lyfta fram det europeiska territoriella samarbetets mervärde för den europeiska integrationen och den territoriella sammanhållningen tack vare att gränsernas negativa effekter minimeras, politiken blir mer effektiv, livskvaliteten förbättras, kapacitetsuppbyggnaden förstärks och förtroendet och den ömsesidiga förståelsen främjas. Vi

⁽³⁾ Se yttrandet om *Att mäta framsteg: bortom BNP*, CdR 163/2010 fin (föredragande: Vicente Alvarez Areces, ES–PSE).

beklagar därför att man i utkastet till Europeiska rådets slutsatser av den 22 november 2012 föreslår en nedskärning på 3 miljarder, samt att man än en gång anger att gränsen för vad som ska betraktas som gränsöverskridande samarbete ska sättas vid 150 km när det gäller sjögränser. ReK välkomnar dock att Europeiska rådet i sitt utkast till slutsatser har beaktat ReK:s begäran och Europaparlamentets ståndpunkt när det gäller behovet av att öka medfinansieringsgraden till 85 % för program inom det europeiska territoriella samarbetet.

Avvisande av makroekonomisk villkorlighet och finansiella sanktioner/belöningar

26. Vi vill återigen framhålla att ReK starkt motsätter sig makroekonomisk villkorlighet, i synnerhet alla former av tillfälligt eller definitivt indragande av medel från de fonder som omfattas av den gemensamma strategiska ramen till följd av sanktioner inom stabilitets- och tillväxtpakten, eftersom detta riskerar att slå hårt mot lokala och regionala myndigheter som inte bär ansvaret för att deras medlemsstater inte uppfyller kraven.

27. ReK välkomnar Europaparlamentets stöd i frågan och hoppas att förhandlingsgruppen inom ramen för trepartsdialogen kommer att lyckas att övertyga medlemsstaterna om att dra tillbaka alla åtgärder som rör makroekonomisk villkorlighet i förordningen om allmänna bestämmelser.

28. Regionkommittén uttrycker återigen sitt stöd för att delvis koppla samman de fonder som omfattas av den gemensamma strategiska ramen med EU:s nya ekonomiska styrning genom att införa en möjlighet att göra ändringar i partnerskapsavtalen och de operativa programmen utifrån landsspecifika rekommendationer inom ramen för den europeiska planeringsperioden, men vi motsätter oss starkt möjligheten att helt eller delvis ställa in betalningar.

29. Kommittén upprepar sitt motstånd mot att de mest framgångsrika regionerna ska belönas med medel ur en "resultatreserv", eftersom en sådan mekanism skulle kunna få beslutsfattare att fastställa mycket blygsamma mål som är lätta att uppnå i syfte att få tillgång till ytterligare resurser, uppmuntra utarbetandet av oambitiösa projekt och motverka innovation. Vi stöder därför Europaparlamentets ståndpunkt och hoppas att rådet kommer att ändra sin uppfattning i frågan. ReK påminner om sitt förslag om en "flexibilitetsreserv" som skulle bestå av outnyttjade medel som automatiskt dragits tillbaka och användas för att finansiera experimentella initiativ, vilket skulle kunna vara en kompromiss mellan de två medlagstiftarna.

30. Regionkommittén ställer sig helt och hållet bakom kravet på att den nya ramen ska ha en struktur med en resultatnriktad förvaltning, och stöder följaktligen också att man fäster stor vikt vid att mäta resultaten. Icke desto mindre krävs det flexibla regler som gör det möjligt att sätta resultaten i relation till de specifika ekonomiska förhållandena i varje region. Kommittén upprepar vidare sitt motstånd mot varje form av finansiella sanktioner i anslutning till resultatramen.

Ett effektivt partnerskap med lokala och regionala myndigheter

31. Regionkommittén förespråkar att principen om flernivåstyre tillämpas fullt ut och att lokala och regionala myndigheter deltar mer aktivt i utarbetandet av, förhandlingarna om och genomförandet av sammanhållningspolitiken under nästa programperiod.

32. Vi välkomnar Europaparlamentets förslag om att jämställa lokala och regionala myndigheter med nationella myndigheter vid utarbetandet av partnerskapsavtalen och de operativa programmen, med hänsyn tagen till subsidiaritetsprincipen.

33. Regionkommittén förväntar sig att lokala och regionala myndigheter involveras fullt ut i utarbetandet av partnerskapsavtalen, eftersom det krävs en integrerad nedifrån-och-uppstrategi när det gäller regional utveckling. Vi uppmanar medlemsstaterna att inleda arbetet med den strategiska planeringen av sammanhållningspolitiken så att de är klara att börja planera för de fonder som omfattas av den gemensamma strategiska ramen från och med den 1 januari 2014. I detta avseende uppmanar vi Europeiska kommissionen att noga övervaka utarbetandet av dessa avtal för att undvika en toppstyrd och sektorsindeldad programplanering.

34. Av denna anledning stöder vi Europeiska kommissionens förslag om att, för första gången, ta fram en europeisk uppförandekod för partnerskap. Kommittén beklagar djupt att rådet avvisat detta verktyg, som syftar till att förbättra kvaliteten på partnerskapen i alla medlemsstater och uppmanar medlemsstater som motsatt sig detta att ompröva sin ståndpunkt avseende uppförandekoden, eftersom det sänder en negativ signal när det gäller deras vilja att samarbeta med legitima partner.

En struktur som tar hänsyn till regionala skillnader

35. Regionkommittén vill återigen framföra sitt tydliga stöd för en ny kategori för "övergångsregioner" och stöder Europaparlamentet i de pågående mellaninstitutionella förhandlingarna. Vi uppmanar rådsordförandeskapet att stå fast vid sin ståndpunkt i denna fråga fram till att förhandlingarna avslutats, eftersom denna nya kategori delvis uppfyller målet om territoriell sammanhållning genom att ge ett mer rättvist stöd till alla regioner.

36. Vi välkomnar Europaparlamentets förslag om att skapa ännu ett skyddsnet som motsvarar fyra femtedelar av anslagen för perioden 2007–2013 för östater som består av en enda region och som är berättigade till stöd från Sammanhållningsfonden under 2013 och för de yttersta randområden som inte längre kommer att tillhöra kategorin för mindre utvecklade regioner efter 2013.

37. Vi vill fästa uppmärksamheten på de yttersta randområdenas och de glest befolkade regionernas behov och svårigheter och anser att tillräckliga och proportionerliga budgetresurser måste anslås för dem i syfte att uppnå målet om ekonomisk, social och territoriell sammanhållning och för att integrera dem bättre på den inre marknaden. Kommittén välkomnar därför ökningen av stödet till de yttersta randområdena (från 20 till 30 euro per invånare) såsom föreslås i utkastet till Europeiska rådets slutsatser av den 22 november 2012.

38. Vi framhåller att territoriell sammanhållning genom Lisabonfördraget läggs till målet om ekonomisk och social sammanhållning och undrar varför varken denna territoriella dimension eller de regioner som genomgår en industriell omvandling, öregionerna, de glest befolkade områdena, bergsområdena eller de yttre randområdena nämns i EMPL-utskottets betänkande om förslaget till ESF-förordning.

Tematisk koncentration: mot större flexibilitet

39. Regionkommittén välkomnar den mer flexibla inställning till tematisk koncentration som presenteras i Europa 2020-strategin till följd av Europaparlamentets och rådets kompromisser. Vi framhåller fördragets viktigaste politiska mål (ekonomisk, social och territoriell sammanhållning) och behovet av att ta större hänsyn till nationella och regionala skillnader och utmaningar som båda lagstiftarna ställt sig bakom.

40. Vi välkomnar att de tematiska målen och investeringsprioriteringarna har utvidgats i Europaparlamentets mandattexter avseende förslagen till förordningar om Eruf och det europeiska territoriella samarbetet, liksom i de kompromisser som antagits av rådsordförandeskapet om "tematisk koncentration". Kommittén understryker dock vikten av att även fortsättningsvis ägna största möjliga uppmärksamhet åt frågorna om en utveckling av kulturarvet och turismen. Kommittén beklagar däremot att EMPL-utskottet i sitt betänkande om ESF inte föreslår någon minskning av de procentandelar för koncentrationer som kommissionen har föreslagit, tvärtom vad ReK rekommenderat.

41. ReK välkomnar särskilt Europaparlamentets ståndpunkt avseende utvidgningen av IKTområdet för alla regioner till att omfatta grundläggande infrastruktur, men beklagar att rådet inte uttalat sig i frågan. Vi uppmanar därför medlemsstaterna att ompröva sin uppfattning i denna fråga, med tanke på att höghastighetsnät för IKT fortfarande saknas i många avlägset belägna landsbygdsområden, även i mer utvecklade regioner.

42. Regionkommittén välkomnar att rådet har strukit den tematiska koncentration som kommissionen påförde de specifika anslagen till de yttersta randområdena i Eruf-förordningen, och hoppas att Europaparlamentet ska ändra sitt förhandlingsmandat på denna punkt och följa rådets linje i samband med de nuvarande mellaninstitutionella förhandlingarna.

Europeiska socialfonden

43. Regionkommittén understryker på nytt att lokala och regionala myndigheter är, och måste fortsätta att vara, huvudaktörer i planeringen och genomförandet av ESF:s operativa program och motsätter sig därför formuleringen i EMPL-utskottets betänkande om att medlemsstaterna bör förbli "viktiga mellanhänder" för all politik med anknytning till ESF, mot bakgrund av hur viktig den nationella sysselsättningspolitiken är.

44. ReK påpekar återigen att man i ESF-förordningen, på samma sätt som i artikel 10 i förslaget till Eruf-förordning, bör hänvisa till områden med naturbetingade eller demografiska nackdelar samt de yttersta randområdena, och kommittén framhåller behovet av att utvidga det territoriella samarbetet inom ESF till gränsöverskridande och mellanregionalt samarbete vid sidan av transnationellt samarbete.

45. Regionkommittén beklagar de budgetnedskärningar som föreslås i Europeiska rådets slutsatser från den 22–23 november avseende programmet för livsmedelsbistånd till de sämst ställda (2,1 i stället för 2,5 miljarder euro). Vi anser att programmet bör vara tydligt åtskilt från ESF och att tillräckliga resurser måste överföras från rubrik 2 i den fleråriga budgetramen (den gemensamma jordbrukspolitiken).

Mot ett formellt "råd för sammanhållningspolitik"

46. Regionkommittén välkomnar och ställer sig bakom förslaget från Cyperns ordförandeskap om att inrätta ett formellt "råd för sammanhållningspolitik" som skulle bestå av de ministrar som ansvarar för sammanhållningspolitik. ReK har länge förespråkade ett sådant formellt möte, eftersom det skulle öka synligheten och säkerställa en kontinuerlig politisk diskussion om sammanhållningspolitiken. Kommittén skulle aktivt vilja delta i de politiska diskussionerna i ett formellt råd, eftersom detta område påverkar de lokala och regionala myndigheternas intressen i EU genom att myndigheterna är direkt berörda och deltar i genomförandet av sammanhållningspolitiken på lokal nivå.

47. Regionkommittén beklagar att nationella och regionala myndigheter som är förvaltningsmyndigheter fortfarande åläggs en börda i form av förhandsfinansiering av investeringar. Denna ekonomiska börda är svår att hantera i den rådande situationen, som präglas av begränsningar på finansmarknaderna. Om man inför principen om förhandsfinansiering av investeringar kommer EU att gå miste om en unik möjlighet att tillföra ekonomiska medel som är direkt avsedda att stimulera ekonomin och främja strukturella förändringar genom att bidra med större förskott som möjliggör finansiering vid rätt tillfälle så att återbetalningar kan påbörjas.

De operativa programmens ekonomiska förvaltning

48. Vad gäller reglerna om förvaltning och tillsyn anser Regionkommittén att frågan om mervärdesskatt behandlas på ett olämpligt sätt, eftersom mervärdesskattens stödberättigande i egenskap av driftskostnad begränsas till mycket specifika fall, vilket i de flesta regioner kommer att göra det omöjligt att klassificera den som stödberättigande utgift. Detta innebär i praktiken en reell minskning av fondernas medfinansieringssats med upp till 23 %.

49. Regionkommittén vill att regeln N+3 hålls kvar under programperioden 2014–2020.
50. Regionkommittén ställer sig positiv till mervärdesskattens stödberättigande i samtliga utgiftskategorier om stödmottagarna inte kan få tillbaka mervärdesskatten.

Bryssel den 1 februari 2013

Regionkommitténs
ordförande
Ramón Luis VALCÁRCEL SISO
